

STEFANIE

„Nu știi că nu știi nimic“

Locuința străină

Totul este în ordine.

Adormise doar o clipă. Nici un motiv de panică. Să stea cuminte. Acesta era cel mai important lucru. Să nu își piardă controlul asupra nervilor. Cândva, va descoperi ea unde este. În a cui locuință.

De cele mai multe ori, descoperirea asta. Era foarte pricepută la așa ceva. Să se prefacă de fiecare dată că nu știe nimic, să asculte, să observe cu atenție. Și să stea cuminte.

Ceva nu descoperirea însă niciodată: cum ajungea în aceste locuri străine pentru ea. Ce se petrecuse înainte. Dar de mult nu își mai pune astfel de întrebări. Reteza trecutul, aduna câteva fire disparate și mergea mai departe.

De data aceasta, era întinsă pe o canapea. Material aspru, poate pânză de in, maro cu dungi gri. Câteva perne. Nu erau pe placul ei. Un acvariu, un raft cu cărți. Patru ferestre, toate închise. Doar o ușă, închisă și ea.

Nu trebuia să facă nici o greșală.

Rămase nemișcată și trase cu urechea. În spatele ușii era liniște. Era, evident, singură. Bine. Asta îi oferea timp pentru a privi în jur, a se acomoda cu mediul. Să facă o pauză pentru a cerceta amintirile. Știa deja că uneori își pierde cunoștința și își revenea într-un alt loc. Acasă – dacă avea noroc. Pe undeva pe stradă, noaptea, fără cheia casei, dacă avea ghinion. În toate cazurile, era mai bine ca mai întâi să fie singură. Așa nu trebuia să explice nimic, să mintă.

Întinse picioarele. Cu atenție. Mișcă brațele, degetele. Nu, nu avea dureri. Era bine.

Privi ceasul de mână. Dar nu era al ei, pe acesta nu îl mai văzuse, de fapt nici nu era un ceas adevărat, nu avea cadran, limbi, ci doar un șir de cifre: 15:35:23, iar ultimele cifre se modificau permanent. Văzuse un astfel de ceas la modă, în urmă cu puțin timp, într-o vitrină și la mâna unui prieten de afaceri al tatălui ei. Dar ea nu poseda așa ceva. Oricum, fratele ei ar fi fost primul care ar fi primit un astfel de dar. Nu ea.

Trecu rapid și peste asta, ca de fapt peste majoritatea surprizelor din viața ei.

Mai departe.

Se ridică. Puse mâna pe masă și bătu cu degetele darabana pe tăblia din lemn. O masă joasă, grea, cu o scrumieră pe ea, în care era o țigară fumată pe jumătate, nestinsă.

...o țigară nestinsă!

O cuprinse panica: cineva fumase aici cu puțin timp în urmă. Mai era cineva în casă!

Se ridică ușor în picioare, dădu de-o parte părul care îi venise pe față, se duse la ușă și apăsă încet clanța. Dincolo de ușă era un coridor lung, îngust și întunecat. Pipăi după întrerupătorul pentru lumină. Nu, mai bine nu aprindea lumina. În semiobscuritate desluși șase uși, dintre care două erau deschise. Dincolo era probabil ușa de la intrarea locuinței, cu o legătură cu chei în broască. Fugi la ea, răsuci cheia și apăsă pe clanță. Ușa rămase închisă. Afară! Vreau afară! Zgâlțâi clanța, trase de ea, se aruncă în rama din lemn, bătu cu pumnii în geamul mat, dădu cu capul.

– *Răsuțește cheia de două ori!* spuse o voce.

Se întoarse, dar nu văzu pe nimeni. Când apucă pentru a doua oară cheia, mâna îi tremura atât de tare, încât cheia alunecă din broască și căzu cu zgomot pe podeaua din lemn.

Ca un foc de armă.

Avu senzația că se prăbușea în interiorul ei.

Acum trebuia să se liniștească.

Cu spatele la perete se lăsă încet în jos, apucă din nou cheia și o ridică. Dar care era cheia potrivită? Le examină pe toate.

– *Aceea, se auzi o voce, și ea aproape că scăpă cheile iarăși din mână. Nu se mai uită în jur, băgă cheia în broască, o răsuci de două*

ori, ușa se deschise și ea o luă la fugă pe scări sărind câte trei-patru trepte. Te rog, te rog, fără uși încuiate!

Se opri în stradă și privi în jur. Nu mai fusese niciodată aici. Pavaj cu piatră, un autotractor care trecu cu zgomot pe lângă ea. În depărtare era o pașiște, câteva vaci. Mirosea a umezeală, a ploaie și a grajd. Era un sat, iar ea venea dintr-un oraș mare. Așadar, era departe de casă. O luă de-a lungul drumului, găsi o tăbliță cu numele străzii, dar numele nu îi spunea nimic.

Poteca era umbrită de arțari înalți și bătrâni, cu coroana deasă. Dintr-unii căzuseră deja fructele, drumul era plin de mici arpioare cu semințe. Ridică una și o puse pe nas. Cum de arțarii fac deja fructe? Era ceva neobișnuit, știa asta precis.

Și toți pomii erau plini de frunze. Ieri, erau încă neînfrunziți. Și este și cam cald pentru luna martie. Ieri, suflase un vânt rece. Era cumva în Sud? Ieri, ieșise soarele, dar fusese atât de răcoare, încât mama îi ceruse să pună pe ea un palton. O ascultase. Era mai inteligent așa, știa ea bine. Dacă asculta, avea șanse mai mari să nu mai piardă din nou câteva ore. Atâta lucru învățase și ea.

Se privi în jos și se îngrozi. Pantaloni-jeans zdrențuiți, de i-ar vedea mama ei! Cu tăieturi făcute parcă intenționat. Se putea vedea pielea dedesubt. Ai cui or fi de fapt pantalonii? Ai ei nu erau cu siguranță. Vârî mâinile în buzunare dar nu găsi nimic. Nici pantofii nu îi aparțineau. Pantofi sport, colorați ciudat, pe care era înscris un nume, Reebok; nu erau ai ei.

Să continue să meargă.

O claxonă o mașină, cineva necunoscut îi făcu semn și trecu pe lângă ea. „De ce a claxonat?” se întrebă ea, dar numai pentru un moment.

Se gândi că, după numerele de înmatriculare ale mașinilor, putea identifica locul unde se afla. Se duse la trei mașini parcate. FL, Flensburg. Era în Nord, oricum nu în împrejurimile Kölnului. Cum ajunsese aici? Nu, să nu pună întrebări greșite. Cum ajunge din nou acasă? Aceasta era întrebarea corectă.

Departe, un bărbat alerga către ea, pe partea străzii pe care mergea ea: înalt, slab, pășind foarte repede. Purta pălărie, așa că nu îi putea vedea chipul.

Frică.

Se întoarse și o rupse la fugă către casa din care ieșise. Ușa clădirii era încă deschisă, intră și închise ușa după ea. O văzuse? Observase unde fugise? Dacă venea după ea?

De fapt, de ce se temea? Nu cunoștea răspunsul. Îl cunoștea pe bărbat? Nu. Sau totuși... Nu, cu siguranță. Atunci de ce fugise? Nu știa. Și de ce aici, înapoi? Dar unde altundeva să fi fugit?

Din nou în locuința străină... trebuia să dea de o urmă. De undeva trebuia să înceapă. Așa făcea mereu. Iar, dacă și afară îi era frică, putea foarte bine să rămână înăuntru. Urcă treptele din nou, încet. Ușa locuinței era încă întredeschisă. Sună. De două ori. Nu apărui nimeni. Lângă sonerie era un nume: Lenz. Nu cunoștea pe nimeni cu acest nume.

– Alo! strigă ea tare și mai sună încă o dată.

Nimic.

Intră în locuință, dar lăsă totuși ușa deschisă și trase sub ea ștergătorul de picioare, ca să nu se închidă singură. În hol era un garderob cu fotografia în mărime naturală a unei femei. Semăna oarecum cu ea, dar avea păr lung și era mult mai bătrână. O mătușă pe care nu o cunoștea? Veniseră aici pentru a înnopta? Ieri, după înmormântare? Poate că mama și fratele ei erau plecați doar pentru scurt timp și vor reveni imediat. Da, așa trebuia să fie: vor apărea imediat în ușă și totul se va clarifica.

Dar cum se face că nimic nu îi părea cunoscut? Că trebuie totuși să fi aruncat o privire în jur, înainte de a adormi. Paltonul ei ar fi trebuit să fie în garderob și pe undeva trebuia să fie și îmbrăcăminte, lucruri, poate un geamantan al mamei, al fratelui ei.

Nu conta.

Să nu se mai gândească la asta.

Deschise încet toate ușile locuinței. Erau multe jucării și haine pentru copii, deci aici erau și copii. Una dintre camere părea să aparțină unui copil mai mare și alta unuia mai mic; în ambele era o harabură teribilă. Ar trebui să vadă mama ei asta.

Într-un colț se mișcă ceva. Un câine! Fugi la ușă pentru a evada din nou. Pe scări, își dădu seama că animalul era foarte calm. Ridicase doar scurt privirea când intrase ea în cameră, aflase și își lăsase

din nou botul pe labe. Se întoarse șovăind și se uită după colț în ochii câinelui. Era un boxer tânăr, dădu din coada scurtă, se ridică, căscă, se scutură și veni spre ea. Ea întinse mâna și el i-o linse. „Simpatic câine de pază“, gândi ea, „nu mă cunoaște și totuși este prietenos“.

După ce se convinsese că în afară de ea și de câine în locuință nu mai era nimeni, închise ușa, o încuie și se puse pe treabă. Deschise dulapuri, trase sertare, luă cărți în mână.

De parcă încerca să fixeze cumva realitatea. Dar realitatea era ca nisipurile mișcătoare.

Nimic nu rezista.

În dormitor găsi un plic cu fotografii de familie. O femeie cu păr blond, lung – era aceeași cu cea de pe posterul din hol? Trei copii, unul dintre ei prea mare pentru a fi copilul femeii. În spatele lor, un bărbat mai în vârstă, cu mânecele suflecate. Avea privirea energică, protectoare. Toți îi erau străini. Intră din nou în panică.

„Tăticule“, gândi ea, „ajută-mă!“ El o ajutase totdeauna. Împotriva mamei, a fratelui. Îl iubise așa de mult... Fusese înmormântat ieri. A fost sfârșitul copilăriei ei minunate. Acum era nevoită să o scoată la capăt singură cu mama și cu fratele. Rămăsese cu o femeie care o șicana și cu un frate care totdeauna se alia cu mama. Tatăl ei o părăsise la nevoie și ea abia avea treisprezece ani.

El era mort. În fața ochilor îi reapăru sicriul și groapa în care ea se uitase ieri și se simți singură, înfricoșată și deznădăjduită. Stătea într-o locuință străină și pe obraji îi curgeau lacrimi. Parcă o sugruma o mână. Se lăsă să cadă pe pat și își plânse mâhnirea pe perne străine. Căci acum nu mai era nimeni care să îi spună: „dezmeti-cește-te!“ Ca ieri, la mormânt. Acolo nu avusese voie să plângă.

Ieri: sub pământ

Pământul negru și umed cade cu zgomot pe sicriul lustruit. Zgomotul îi bubuie în cap. De parcă ei i s-ar arunca pământ pe cap. „Acum este rândul meu“, gândește ea. Acum trebuie să arunce bobocul roz de trandafir. „Nu pot. Vreau să plec.“ Privește ramurile goale ale pomilor și încearcă să își imagineze că este în altă parte.

Departa de mamă, în a cărei durere afișată nu crede, pentru că ea știe mai bine. Mama, așa cum stă lângă ea, îndurerată și feminină în același timp. Ce mai plânge, pentru că așa se cuvine la înmormântarea propriului bărbat. Mama, care totdeauna face exact ce trebuie. Pe dinafară, unde poate fi văzută.

Departa de frate, care stă lângă ea și jelește, dar este bucuros de moartea tatălui. Acum este capul familiei, acum lui trebuie să i se dea ascultare.

Departa de pastor, așa cum stă acolo în rasa lui neagră și vorbește despre tânăra viață luată dintre noi – tata avea doar patruzeci și cinci de ani – și despre hotărârea Domnului, care uneori este de neînțeles, dar pe care trebuie să o acceptăm. „Mieroasă chestie, de care el habar nu are“, gândește ea.

Acum citează din biblie: „În lume vouă vă e teamă, dar conso-lați-vă, eu am trecut dincolo“. „Asta se poate spune“, gândește ea, „iar acum tăticul este întins acolo jos, și pe mine m-a părăsit la greu. Și eu am abia treisprezece ani. El s-a dus, s-a dus într-un sicriu“. Capacul este pus, el este cât se poate de sigur, lui nu îi poate face ni-meni nimic“. Și din nou încearcă să facă abstracție de teama ei.

Asistase ca paralizată la coborârea tatălui în gaura aceea întune-cată, din care se ridica un iz de umed, de pământ. „Nu este nimic în el“ – gândise ea – „de aceea nici nu m-au lăsat să mă uit în sicriu. El nici nu este mort. Este vorba doar de o pedeapsă. *Probabil că a trădat ceva*. După toate acestea, îl vor aduce înapoi și vor râde și se vor com-porta de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Imediat va apărea lângă mine, mă va lua în brațe, eu nu mă voi mai teme și totul va fi bine.“

Dar nimic nu va fi bine, ea aruncă floarea și teama i se accentu-ează. Apoi familia se așază în șir, în timp ce bărbații le trec prin față, le strâng mâinile sau chiar îi îmbrățișează. Sunt vreo două sute, un șir lung, negru, care se scurge prin dreptul lor. Pe mulți dintre ei îi cunoaște din vizite, festivități sau din fotografiile de concediu dintr-o mulțime de albume, pe care mama ei le alcătuia cu mare grijă – de vacanțe în sine nu își poate aminti. Și îi mai cunoaște de la sărbăto-rirea zilelor de naștere, în special de la propria ei zi. Totdeauna era ceva deosebit când veneau aceștia, tatăl se bucura, iar mama făcea sendvișuri.

Era curios doar că nu își putea aminti ce cadouri îi făceau băr-bații de ziua ei. Și de câte ori nu se chinuise să își amintească. Și jocurile jucate de ei. Le uitase pe toate. Dar desigur că fuseseră foarte frumoase, căci tăticul era bine-dispus și repeta mereu cât de grozavă fusese și această petrecere de ziua ei. Și el spunea totdea-una adevărul.

Bineînțeles că este vina ei pentru că nu își poate aminti. Ceva nu este în regulă cu ea. Remarcase acest lucru de mai multe ori. Și mama ei spunea asta. Poate că are dreptate. Ceva este greșit. Ea face ceva într-un mod greșit. Probabil că trebuie pur și simplu să își mai adune gândurile. Să se străduiască mai mult. Să fie mai atentă.

Dar oricum știe foarte sigur că și-a sărbătorit ziua de naștere cu unii dintre bărbații aflați aici, la mormântul tatălui ei. Mai demult. Când era mică. Dar nu și în ultimii ani.

Sau poate că da?

Când fusese de fapt ultima ei zi de naștere? Neimportant, decide ea, căci nu își amintește.

Dar își mai amintește bine cea de-a șasea aniversare a zilei ei naș-tere. De ce? Nu știe nici ea. Trebuie să se fi petrecut ceva deosebit. Poate că pentru prima dată își dăduse seama că nu putea să rețină ce cadouri i se făceau de ziua ei. De-ar putea să ghicească... Ce îi dăru-iau bărbații de ziua ei. Pentru că trebuia să fi fost ceva grozav. În orice caz, asta afirmau bărbații.

Atunci, la cea de-a șasea aniversare, își pusese în gând să fie foar-te atentă.

Alaltăieri: formidabile sărbătoriri ale zilei de naștere

– Ți-am adus ceva minunat, îngerașul meu, spune bărbatul cel înalt, cu un pardesiu din material aspru, aplecându-se asupra ei, ridi-când-o cu o mână și punând-o călare pe cealaltă mână. Hopa, hopa, călărețul care, dacă mai cade, țipă.

O mai vede în fața ochilor pe mama ei cum îmbracă haina de as-trahan, zâmbește în fața oglinzii, își aranjează permanentul proas-păt, se tamponează ușor după urechi cu puțin parfum din flaconul

strălucitor, spune „o seară plăcută în continuare“ și închide după ea ușa de la ieșire.

Apoi mama dispăre, ca și cea petrecere aniversară, iar ea nu află ce cadou minunat i-au adus acei bărbați.

Așa se întâmplă mereu.

Și ce frumos începuse ziua.

Tăticul își luase liber, pentru a petrece cu ea cea de-a șasea aniversare. Îi făcuse cadou o carte cu povești și un costum dintr-un material ecosez, cu o rochiță foarte scurtă. Pe care trebuia să o probeze pe loc și să se învâртеască pe masă în fața lui.

– Îngerașul meu, spunea el, și atunci mama se supăra.

Pe urmă, o supărau pe mama și mai mult. Asta este mereu cel mai simpatic lucru.

De mama îi este tare frică, ea o pocnește imediat ce nu îi convine ceva. Uneori, o lovește și fără nici un motiv. Atunci trebuie să fie rapidă și să se ferească. A învățat asta între timp. Pentru că mama lovește totdeauna doar o dată. Dacă este iute și se ferește cu îndemănare, înseamnă că a avut noroc. Și ghinion în același timp, pentru că timpul trece apoi teribil de incoerent, se face brusc seară fără măcar să fi observat.

Dar, dacă tăticul este cu ea, de cele mai multe ori mama nu mai îndrăznește. Lui nu îi este teamă de ea. Ba chiar o ia peste picior. În ce o privește pe mama, totul trebuie să fie perfect. Ea spune că așa trebuie să fie într-o familie de director de bancă. Acest lucru este în fond ceva special, și de aceea trebuie să te comporți în consecință. Cuțitul și furculița trebuie să stea în dreapta și în stânga farfuriei, în așa fel încât capetele mânerelor tacâmurilor să fie exact la marginea tăbliei mesei, dacă le privești de deasupra, perfect perpendicular. Dar cel mai bine este să ții linia aceea lungă exact pe cantul tăbliei și să poziționezi cuțitele și furculițele cu ajutorul ei. Acestea nu trebuie nici să depășească marginea mesei și nu trebuie nici să se vadă vreo bucățiță din fața albă de masă. Altfel, o încasezi.

Acesta este doar un aspect.

Lingurile trebuie să fie așezate de-a lungul marginii superioare a farfuriei, cu mânerul orientat spre dreapta. Distanța dintre farfurie și lingură trebuie să fie exact aceeași ca distanța dintre farfurie și

furculiță și dintre farfurie și cuțit. Aici nu te mai poate ajuta nici o linie, ci trebuie să apreciezi tu. Asta se învață. Ouăle nu trebuie în nici un caz deschise cu cuțitul, ci trebuie să fie lovite în cap cu lingurița pentru ouă, până cedează coaja.

Astăzi, nu este doar aniversarea zilei de naștere, ci este și Vine-rea Mare. Asta este foarte frumos, a zis mama. Dar de ce este foarte frumos, nu a spus. Iar tăticul a fost azi-dimineață de-a dreptul vesel, a luat oul și i-a făcut capac cu cuțitul. Și picături din gălbenuș au sărit pe fața de masă. Asta a fost grozav! Bineînțeles că mama s-a înfuriat, a ocărât și l-a cicălit până când lui i-a dispărut buna dispoziție, s-a încruntat, iar chipul lui uscățiv s-a întunecat. Când s-a săturat de astea, a aruncat șervetul pe masă, în așa fel că un colț a intrat în cana cu lapte, și a zis:

– Hai Angela, Angelina, îngerașul meu, noi plecăm!

Și fiica lui râse emoționată, îl luă de mână și se bucură că acum îl putea avea doar pentru ea pe minunatul ei tătic. Căci, dacă i se adresase cu Angelina, însemna că voia să fie singur cu ea. Era bine, pentru că el era cel mai bun tată din lume.

Și precis făcuseră ceva grozav. Din păcate, nu mai știe ce anume. Dar nu face nimic, căci acum sunt din nou acasă și trebuie să sosească imediat oaspeții. Va primi cadouri și vor juca jocuri antrenante. Spera că de data aceasta va reține ce fel de jocuri sunt acelea. La bucătărie, mama deja a preparat sendvișurile, a pus la rece vinul și berea și acum aranjează pernele canapelei în camera de zi.

– Vino, îngeraș, hai să gustăm ceva, spune tăticul.

Se strecoară împreună în bucătărie, închid ușor ușa după ei, șterlesc căpăcelele roșiilor umplute cu salată din carne și ciugulesc brânza din aranjamentul în formă de arici. Tocmai când îndesa fiecare în gură câte o bucată groasă de sparanghel rulată în maioneză și șuncă fiartă, mama deschide ușa bucătăriei, o altoiește pe fiică – așa de rapid că aceasta nu se poate feri – și se ceartă cu tăticu'. E o cârpă, un papă-lapte, un ratat jalnic, un pierde-vară în pubertate. O muiere de nimic. Și încă multe altele. Dar toate acestea nu sunt adevărate, bineînțeles, pentru că în realitate el este cel mai bun tătic din lume.

Dar deodată apar în hol oaspeții veniți la aniversarea ei. De unde or fi apărut atât de brusc? Că doar nu a sunat nimeni la ușă.

Și vine și mama din baie – până acum fusese în bucătărie – și când se ivește din baie, rujul, machiajul genelor și mai ales vocea ei sunt ca noi. Îi primește cu amabilitate pe colegii de afaceri ai bărbatului ei, le ia pardesiele, se interesează de sănătatea lor, pâlăvrăgește, le arată sendvișurile, aduce tava de argint pe care se află un șervet brodat, pune pe el patru pahare din cristal pline cu lichior, pe care, cu un zâmbet prietenos, le oferă oaspeților.

După care alege un disc, îl pune pe picup și reglează volumul până când Paul Kuhn, cu vocea lui melodioasă, cântă nici prea tare, dar nici prea încet, ci tocmai așa cum trebuie: „În fiecare zi te iubesc un pic mai mult“.

În final, se desparte cordial de ei. Toți sunt impresionați de mama ei, care ar fi o adevărată doamnă, o gazdă desăvârșită – zic ei.

Asta spun mereu.

Când se află deja în hol, cineva sună la ușă, mama deschide, iar bărbatul cel înalt și cu pardesiu dintr-un material aspru se apleacă asupra mâinii mamei, fără a-i atinge însă mâna cu buzele.

– Ah, îngerașul meu! strigă acesta când se îndreaptă și privește peste umerii mamei, care se apleacă imperceptibil, căci bărbatul a descoperit-o pe cea sărbătorită, care privește timidă, numai cu un singur ochi, de după ușa bucătăriei. Stingheră și puțin cam temătoare.

Dar totul este în ordine. Atunci când totdeauna ai atâția musafiri adulți la aniversarea ta, poți fi puțin stingheră. La grădiniță, a auzit că la alți copii evenimentul decurge altfel, ei primesc în vizită copii. Dar ea este ceva mai deosebită, iar familia ei este una mai bună decât a celorlalți care trebuie să se mulțumească doar cu vizita unor copii.

– Vino încoace! strigă bărbatul, și vocea lui este puternică. Ți-am adus iarăși ceva minunat, îngerașule.

Apoi el se apleacă spre ea, o saltă cu o mână și o pune călare pe cealaltă mână cu degetele desfăcute.

– Hopa, hopa, călărețul care, dacă mai cade, țipă – cântă el cu voce puternică.

Ceilalți bărbați râd, iar ușa se închide în spatele mamei ei.

Totul este foarte vesel.

De și-ar putea aminti ce îi dăruiesc mereu bărbații de ziua ei...

Ieri: îngropat și uitat

Iar acum ei se află din nou în fața fetei. La groapă. Astăzi, sunt prezenți și vecini, veniți din orașul în care a trăit cu părinții și cu fratele ei. Vede aici parteneri de afaceri de-ai tatei, colegi, manageri, funcționari bancari, medici, patroni de firme din alte orașe. Mulți au venit cu avionul – unul a venit chiar cu avionul personal –, alții cu mașinile. Nu a mai văzut niciodată atâtea automobile Daimler la un loc. Este aici și un judecător, mai sunt avocați, un pastor, chiar și un om politic, adică deputat în Landtag – îi explicase de mai multe ori mama. Și ea a remarcat că mamei îi era rușine pentru faptul că familia ei nu este atât de selectă. Doar astfel de lume a venit. Oameni respectabili, de vază. Ca tatăl ei. Stau acolo tăcuți, în pardesiele lor grele, negre.

Mai întâi, îi prezintă condoleanțe mamei, apoi trec și pe la ea, unul după altul. Primul, un director de bancă venit cu avionul în mod special azi-dimineață la München de la Berlin, o mângâie drăgăstos pe cap, îi netezește grijuliu părul scurt, se apleacă deasupra ei și o strânge atât de tare în brațe, încât pardesiul lui greu o zgârie pe gât și zice:

– Dacă vorbești, ești moartă.

Nu vorbește în șoaptă. De ce ar face-o? Oricare dintre cei de aici poate să audă ce spune.

Simte o vibrație în trup, ceva se apropie de ea venind de departe. Privește dincolo de bărbat, la pomii, la șirul ordonat de căsuțe din depărtare. Ca niște cutii curățate, una lângă alta. Vibrația se apropie. Încearcă să scape de ea, încearcă să perceapă vântul suflând prin pomi, să îl distingă prin vâjâitul din urechile ei. Trage cu putere o batistă printre degetul mare și arătător, pentru a simți tivul cu vârful degetelor. Totuși, vibrația se amplifică. Se uită la bărbații care trec pe lângă groapa tatălui ei și își dorește să fie cu el. Ar vrea să fugă, dar nu poate mișca nici măcar un picior. Este atât de slăbită, încât crede că își va pierde cunoștința în orice moment. Poate că va cădea în groapa tatălui ei. Ar fi frumos.

Dar ei nu mă înspăimântă! Nici să nu se gândească la asta. Că mă înspăimântă! Mă doare-n fund de asta. Sunt tare, mult mai tare decât ceilalți, sunt un băiat, sunt curajos și nu sunt un laș.